

Bruxelles, 29.6.2017
SWD(2017) 244 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind un produs panuropean de pensii personale (PEPP)

și

RECOMANDAREA COMISIEI

**cu privire la tratamentul fiscal al produselor de pensii personale, inclusiv al produsului
paneuropean de pensii personale**

{ COM(2017) 343 final }

{ SWD(2017) 243 final }

Fișă rezumat
Evaluarea impactului referitoare la Propunerea Comisiei de regulament privind un produs paneuropean de pensii personale
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema abordată?
Pensiile personale sunt definite ca „produse financiare pentru pensie contractate în mod voluntar cu o entitate nestatală. Acestea au ca obiectiv explicit pensionarea, prevăd acumularea de capital până la pensionare și servesc drept venit complementar la pensie”. Aceste produse vin în completarea pensiilor publice de stat și a pensiilor ocupaționale. În Planul său de acțiune privind edificarea unei Uniuni a piețelor de capital¹, Comisia a constatat că nu există o piață unică veritabilă pentru pensiile personale din cadrul „celui de-al treilea pilon”. Mozaicul de norme existente în UE și la nivel național reprezintă un obstacol în calea dezvoltării depline a unei piețe extinse și competitive a pensiilor personale. Fragmentarea pieței împiedică furnizorii de pensii personale să maximizeze economiile de scară, să diversifice riscurile și să inoveze, situație care limitează posibilitățile de alegere și duce la o creștere a costurilor suportate de persoanele care economisesc pentru pensie. În plus, în unele cazuri, produsele de pensii personale existente au caracteristici insuficiente. Mulți respondenți la consultarea publică consideră că oferta de produse de pensii personale disponibile și vândute în prezent în UE este insuficientă. Această concluzie este susținută de tabloul de bord al Comisiei Europene din 2015 privind piețele investitorilor individuali, care indică faptul că produsele de pensii personale sunt printre cele trei produse care înregistrează nivelul cel mai scăzut de satisfacție în rândul investitorilor individuali. În fine, vânzarea și transferabilitatea transfrontaliere ale pensiilor personale existente sunt foarte limitate. Dezvoltarea în mai mare măsură a produselor de pensii personale la nivelul UE ar putea reprezenta o soluție atât la problema veniturilor insuficiente la pensie, cât și a lipsei de investiții pe piețele de capital din UE.
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Obiectivul general este crearea unei piețe unice a pensiilor personale și contribuirea la realizarea uniunii piețelor de capital. Acest obiectiv principal cuprinde trei obiective specifice: 1) Creșterea investițiilor în UE și contribuirea la realizarea uniunii piețelor de capital – pe termen lung, crearea unor portofolii mai mari de economii pentru pensii care să canalizeze finanțări suplimentare către investiții productive pe termen lung. 2) Ameliorarea caracteristicilor produselor de pensii personale – permițând crearea de produse paneuropene de pensii personale simple și transparente. 3) Ameliorarea furnizării și transferabilității transfrontaliere a produselor de pensii personale – permițând furnizorilor să sporească economiile de scară și să îmbunătățească eficiența și inovarea, precum și posibilitățile ca investitorii individuali să își ia cu ei pensia personală atunci când se mută într-un alt stat membru.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?
Eforturile necoordonate ale statelor membre nu pot remedia actualul mozaic de reglementări naționale privind produsele de pensii personale. Acțiunea la nivelul UE ar crea o valoare adăugată substanțială, ar aborda fragmentarea pieței și ar ajuta furnizorii să desfășoare activități transfrontaliere, deoarece le-ar permite să centralizeze anumite funcții la nivelul UE. Pentru cetățeni, cerințele minime referitoare la produse prevăzute de normele UE ar crea transparentă și simplitate și le-ar oferi siguranță investitorilor individuali, aducând avantaje

¹ COM (2015) 468 final.

lucrătorilor angajați și celor care desfășoară o activitate independentă, indiferent dacă sunt mobili sau nu. Numai o acțiune la nivelul UE poate ameliora transferabilitatea și poate aborda nevoile numărului din ce în ce mai mare de lucrători mobili.

B. Soluții

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există sau nu o opțiune preferată? De ce?

Evaluarea impactului analizează următoarele trei opțiuni:

1. Scenariul de referință, în cadrul căruia nu se vor întreprinde măsuri de politică ale UE.
 2. Scenariul introducerii unui produs paneuropean de pensii personale (PEPP), în cadrul căruia s-ar stabili un statut pentru un PEPP la nivelul UE, pe baza unui set de caracteristici comune și flexibile prin intermediul unui regim complementar voluntar.
 3. Scenariul armonizării, în cadrul căruia s-ar armoniza regimurile naționale de pensii personale.
- Opțiunea preferată este opțiunea 2. În cadrul acestei opțiuni, standardizarea sporită a caracteristicilor esențiale ale produselor ar oferi furnizorilor posibilități de a realiza economii de scară, păstrându-se totodată o anumită flexibilitate a acestor caracteristici esențiale, pentru ca furnizorii să beneficieze cât mai mult de stimulentele fiscale naționale. Pe o perioadă mai lungă, de cel puțin un deceniu, și presupunând că PEPP ar beneficia de aceleași facilități fiscale ca și produsele naționale, acest lucru ar duce la creșterea gradului de recurgere la pensii personale, la creșterea investițiilor realizate de către furnizori în contextul uniunii a piețelor de capital, precum și la facilitarea dezvoltării transfrontaliere. Consumatorii ar beneficia de o ofertă mai variată și de o protecție adecvată atunci când economisesc pentru pensie. Un astfel de statut ar fi eficace din punctul de vedere al costurilor și fezabil din punct de vedere politic, deoarece nu impune adaptarea produselor de pensii personale existente la un nou mediu de reglementare și nu afectează regimurile existente.

Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Consumatori și asociațiile consumatorilor sunt în favoarea creării unui produs de pensii personale simplu și transparent (opțiunea 2). Furnizorii (asigurătorii, fondurile de pensii, administratorii de active) au manifestat cea mai mare susținere pentru opțiunea 2, având în vedere potențialul acesteia de a aborda deficiențele pieței. În avizul său tehnic, Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) a sprijinit, la rândul său, crearea unui PEPP. Furnizorii consideră că armonizarea regimurilor naționale este cel mai puțin eficace. În cadrul unei consultări publice, statele membre s-au opus, de asemenea, cu fermitate armonizării regimurilor naționale (opțiunea 3).

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, avantajele opțiunilor principale)?

În cadrul opțiunii preferate, furnizorii (inclusiv asigurătorii, fondurile de pensii, firmele de investiții, băncile și administratorii de active) autorizați în temeiul regimurilor sectoriale de la nivelul UE ar fi în măsură să conceapă produse paneuropene de pensii personale (PEPP) bazate pe un set de caracteristici comune. Pentru investitorii individuali, PEPP ar oferi o opțiune suplimentară de a face economii complementare pentru pensie. Lucrătorii mobili ar beneficia de o transferabilitate mai bună. Un studiu a estimat că valoarea pieței pensiilor personale va crește de la nivelul actual - estimat la circa 700 de miliarde EUR - fie la 1 400 de miliarde EUR (în cazul scenariului de referință), fie la 2 100 de miliarde EUR (valoarea suplimentară provenind din PEPP, presupunând că aceste produse ar beneficia de facilități fiscale). PEPP ar reprezenta, așadar, aproximativ jumătate din creșterea potențială a pieței totale, cealaltă jumătate provenind din dinamica de creștere generată de produsele naționale vândute în prezent. Recurgerea în mai mare măsură la pensiile personale ar contribui, pe termen mai lung, la realizarea obiectivului privind uniunea piețelor de capital.

Această inițiativă ar avea un impact social pozitiv, deoarece recurgerea în mai mare măsură la pensiile personale ar spori numărul de persoane care ar beneficia de un venit adecvat la pensie. În special, inițiativa ar oferi lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă și lucrătorilor mobili o nouă modalitate de economisire pentru pensie.

Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, costurile opțiunilor principale)?
Întrucât opțiunea preferată este un regim complementar, paralel cu normele naționale, se preconizează că nu va exista niciun impact economic, social sau asupra mediului.
Care va fi impactul asupra societăților, IMM-urilor și microîntreprinderilor?
Se preconizează că inițiativa va extinde gama de furnizori: de la asigurători, care predomină în prezent, la administratorii de active și fondurile de pensii specializate. Având în vedere că furnizorii de tipul administratorilor de active sunt adesea IMM-uri, acestea ar putea fi influențate pozitiv, deoarece s-ar crea noi oportunități comerciale. În plus, această inițiativă ar putea avea efecte pozitive asupra IMM-urilor prin mobilizarea de economii private suplimentare, canalizarea fondurilor către economie și crearea unor noi surse de finanțare de care vor beneficia IMM-urile. Această inițiativă ar oferi, de asemenea, persoanelor care desfășoară activități independente mai multe posibilități de economisire pentru pensie.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?
PEPP ar fi o nouă categorie de produse, furnizată de o gamă largă de furnizori care fac obiectul supravegherii reglementare de către autoritățile naționale competente în temeiul cadrelor normative existente. Monitorizarea distribuției transfrontaliere a PEPP ar putea crea o serie de sarcini suplimentare pentru autoritățile naționale competente. Autorizarea diverselor PEPP ar fi atribuită Autorității Europene de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), ceea ce ar necesita resurse suplimentare. În conformitate cu actualele modalități de cofinanțare, finanțarea va fi inclusă în bugetul UE și, ca atare, nu va depăși suma prevăzută în actualul cadru financiar multianual, care se extinde până în 2020. În plus, decizia de a acorda stimulente fiscale favorabile PEPP rămâne la nivel național, iar impactul ar depinde de gradul de recurgere la aceste produse la nivel național.
Vor exista și alte impacturi semnificative?
Se preconizează că nu vor exista alte impacturi semnificative.
D. Măsuri ulterioare
Când va fi reexaminată politica?
Statutul propus ar trebui să includă o revizuire după trei ani de aplicare. Revizuirea ar trebui să evalueze gradul de recurgere la produsele de pensii personale, contribuția la uniunea piețelor de capital și creșterea furnizării și a transferabilității transfrontaliere pentru investitorii individuali.